

←
Nærmest alt av møbler ble produsert med en CNC fres på Fellesverkstedet. I løpet av en uke har fagteamet frest biter til møbler fra 25 plater med poppelfiner.

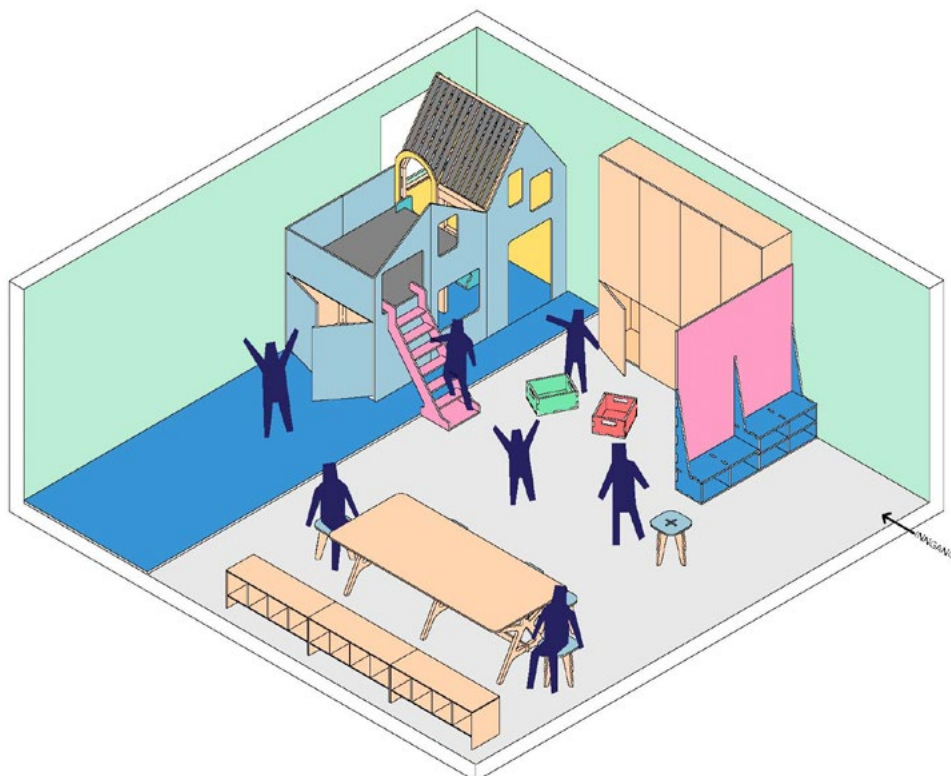
TORSHOV TRANSITTMOTTAK (DREVET AV NORSK FOLKEHJELP)

→ BARNEROM I TRANSITTMOTTAK → OSLO

MAKERS'HUB

Prosjektansvarlig → Else Abrahamsen, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 152



Slik det fremsto tidligere.

De glemte rommene

En tverrfaglig gruppe har siden 2012 forsket på bomiljøer i norske asylmottak, og hvordan de bygde miljøene påvirker beboernes livskvalitet. Resultatene viser at bokvalitet i mottakene er svært varierende og at det er en generell aksept for dårlige bomiljøer.

Konsekvensen av dette er at disse miljøene blir som et symbol på ekskludering og gruppens lave status i samfunnet. Forskningsgruppen framlegger en bekymring om at bokvalitet i mottak ikke vurderes på like linje som med resten av det norske samfunn. Barnerommet på Torshov transittmottak var intet unntak. Hadde rommet vært for norske barn,

er det flere instanser som hadde reagert og pålagt vedtak om forandringer. I asylmottaksbransjen er det ikke slik. Et system på sparebluss gjør at driftsoperatørene og de ansatte er nødt til å gjøre sitt beste med ytterst få midler – og i dette tilfellet, mangel på kunnskap om å skape gode rom for barn.

Det er ingen hemmelighet at flyktningebarn er ekstra sårbare på grunn av det de har opplevd før de kom hit. Selv om beboerne tar til takke med tak over hodet, mat og trygghet, mener vi at vårt velferdssamfunn i det minste må tilby verdige bomiljøer til barna. Dette er de glemte rommene interiørarkitekter burde arbeide mer med.

Før Makers'Hub satt i gang med prosjektet, hadde de i flere måneder vært engasjerte på mottaket med ulike prosjekter som bygging av en paviljong og maling av fellesrom. De var blitt godt kjent med de ansatte, noen langtidsværende beboere og fasilitetene. Å kunne tilby et bedre bomiljø, spesielt til barna på mottaket, stod høyt oppe på ønskelisten til de ansatte. Derfor tok de initiativet til å renovere barnerommet. Siden driftsoperatøren Norsk Folkehjelp ikke har noe handlingsrom i budsjettet utover den ordinære driften, tok de ansvar for å søke om finansiering til prosjektet. Prosjektet fikk innvilget en søknad på kroner 70 000 fra Utlendingsdirektoratet, til materialutgifter.

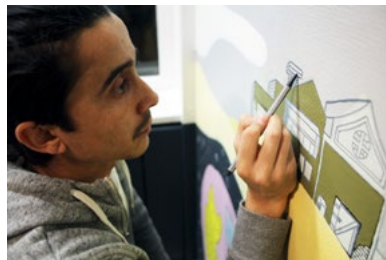


TORSHOV TRANSITTMOTTAK (DREVET AV NORSK FOLKEHJELP)

→ BARNEROM I TRANSITTMOTTAK → OSLO

→
Beboere, frivillige, ansatte
og Makers'Hub i full sving
med montering av møbler.

Idéworkshop med beboere og ansatte.

Karam legger til en personlig detalj i veggmaleriet.
Motiv: En typisk irakisk landsby.

Karam (beboer) og Jack setter sammen bitene til lekehytta.



To beboere som monterer, pusser og maler lekekasser.



Fellesverkstedet hvor poppelfinerplatene blir frest til byggesett.

Rommet som møtte interiørarkitektene første gang de så det, var et trist syn. I sin egenhet har rommet et godt utgangspunkt ettersom tilstrømming av dagslys er konstant gjennom mange vinduer. Rommet er relativt lite i størrelse og måler kun 6 x 6,5 meter og 2,4 meter i takhøyde, men føles romslig. Rommet ble oppfattet derimot som lite inviterende med sitt daværende innhold og dårlige stand. De ansatte beskriver det som et rom med mye leker, men lite struktur og tilfeldige møbler samlet over tid. Mangel på organisering fører til at rommet ikke kunne brukes av barn og familier uten oppsyn fra de ansatte eller frivillige. Resultatet blir en dør som sto låst mesteparten av tiden.

Makers'Hub's erfaring er at fellesrom i mottak ikke blir tatt vare på. Verken av de som bor der og primært bruker rommet, eller de ansatte har oftest ikke tid eller mulighet til å holde ting i orden. Mange ansatte forteller at de er kommet til det punktet der de føler det ikke er noen vits. Uansett

hva de gjør, så blir det ikke tatt vare på. De uttrykker også frustrasjon over at de ikke vet hvordan møblere rommene anstendig og innenfor budsjett. Det generelle interiøret på mottaket er donasjoner, og det er en kultur for å si ja til alt som tilbys. Noe som er uheldig for opplevelsen, helheten og kvaliteten.

På Torshov er det stor gjennomtrekk av beboere og de har en total kapasitet på å huse 130 mennesker. I teorien skal man kun bo der i kort tid før en blir flyttet videre til ordinære mottak. Torshov er bare et stoppested. Men det er for mange det første møtet med Norge. Dette betyr at de ansatte er interiørarkitektens målgruppe når det kommer til at rommet skal motivere til å bli tatt vare på. Rommet er vel så viktig for de ansatte som for barna og familiene. Rommet i seg selv skal være et pedagogisk verktøy som oppfordrer til læring. Ikke bare være et rom med leker. Allerede her skal nyankomne barn og familier bli inkludert i det norske samfunn, og rommet skal reflektere våre

verdier og tradisjoner.

Selv om mottaket ga interiørarkitektene frie tøyler og stor tillit i forbindelse med utformingen av rommet, samarbeidet de tett gjennom prosessen med leder og den barnefaglig ansvarlige på mottaket. Man ble enige om at rommet skulle være et pilotprosjekt. De skulle prøve ut en metode som skaper økt tilhørighet til omgivelsene og er realistisk innenfor gitt budsjett samt medvirkning og selvbygging. Sistnevnte er også en metode for å skape mestringsøyeblikk. De mener dette er nøkkelen for at beboerne skal ta mer vare på rommene, når det er synlig at her har noen brydd seg.

På Torshov bor det barn i alle aldre, men alle i selskap med en pårørende. De fleste av barna går ikke på skolen eller i barnehagen, og tilbringer store deler av tiden på mottaket. Rommet skal være inviterende til alle aldersgrupper og kunne inneholde mange ulike funksjoner. Der man i barnehager og på skoler har ulike rom til





TORSHOV TRANSITTMOTTAK (DREVET AV NORSK FOLKEHJELP)

→ BARNEROM I TRANSITTMOTTAK → OSLO



ulike formål, skal dette rommet forsøke å romme alt. Det skal også være mulig for beboerne å bruke rommet på egenhånd. Makers'Hub observerte rommet i bruk og fikk innspill til ideer fra beboere og ansatte gjennom uformelle samtaler og arrangerte workshops. De kom fram til at rommet burde deles inn i tre tydelige soner: Lek, læring og rekreasjon.

Prosjektet skiller seg ut fra tradisjonelle oppdrag. Alt av arbeid ble utført på fritiden av et fagteam bestående av to arkitekter, to interiørarkitekter og en beboer som har erfaring som håndverker fra sitt hjemland. Derfor var man nødt til å være effektive med tiden, og visse ting blir prioritert framfor andre. I løpet av fem intense uker ble alt tegnet, produsert, montert og ferdigstilt av frivillige. Det ble tatt raske beslutninger og det ble tegnet syv nye spesialtilpassede rom-elementer. En lekehytte, stort (låsbart) oppbevaringsskap, lekekasser, romavskiller med skohylle, benker, krakker og et bord.

Nærmest alt av møbler ble produsert med en CNC fres på Fellesverkstedet. I løpet av en uke hadde fagteamet frest biter til møbler fra 25 plater med poppelfiner 18 mm. Valget falt på denne metoden fordi det tillater en å pre-produsere biter,

slik at møblene enkelt kan monteres av ufaglærte etterpå. Poppelfiner var det eneste de hadde råd til, men er til gjengjeld et materiale som det er lett å jobbe med. Fordelen med denne metoden er også at hvis noe blir ødelagt, kan den biten lett bli produsert og erstattet. Samme uke som et team produserte, hadde et annet med frivillige tømte, vasket, sparklet og malt hele rommet.

I løpet av de tre neste ukene transformertes rommet. Det var en stor jobb å koordinere og veilede over 30 frivillige fra lokalmiljøet og beboere som bidro i løpet av prosessen. Som tommelfingerregel er man alltid to fra fagteamet på plass når man bygger. De tilrettelegger slik at terskelen for å bidra er lav. Uansett ferdighetsnivå finnes det en oppgave for enhver. Alt som er blitt produsert skal monteres sammen, pusses og overflatebehandles i flere runder. Med på laget hadde de tre kunstnere som utsmykket rommet. En beboer setter også sitt preg på veggen ved å illustrere byen han kommer fra i en fjellside. Fargepaletten til rommet blir bestemt der og da, på grunn av tidsmangel. Men det er ikke nødvendigvis det ferdige resultatet som er viktigst. Det er prosessen dit, at nyankomne og

nordmenn jobber side om side i solidaritet. Mange lærer noe nytt. De koser seg med pauser og de små samtaler over praktiske oppgaver. De gjør alt på egenhånd fra idé til ferdigstilling. Fagteamet er utslitt etter at prosjektet er ferdigstilt. Men det øyeblikket barna får tilgang til rommet igjen, kjennes det verdt det. Det er et romantisert øyeblikk de håper alle interiørarkitekter får oppleve en dag.

Tilbakemeldingene på prosjektet er positive. Frivillige er glade for å ha kunnet bidra i et slikt prosjekt. Barnebasedriften på mottakene har lenge vært et diskusjonstema i bransjen, og ledelsen er nå lettet over at de endelig har et verdig tilbud til barna på mottaket. Den barnefaglige ansvarlige rapporterer:

«Det er nå mye enklere å legge opp til det pedagogiske opplegget. Før den nye barnebasen var barna urolige og løp fra det ene til det andre. Nå er barna roligere, og holder seg til en ting av gangen. Rommets innredning og struktur viser barna i mye større grad hvilken aktivitet det legges opp til. Samtidig er rommet blitt romslig, og det er masse plass til fri lek med de lekene som oppbevares i smarte løsninger. Vi er svært fornøyde med resultatet.»